

अथ मकरन्द सारिणी उदाहरणसहस्रंभः

॥ तिथियुद्धाः शुभंकांकोष्ठान्तरपरिच्छेदः शुद्धतिथिसंफलवर्णनम् ॥

को	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
शु भः	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
तिथिः	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
चालन	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
अणवर्ण	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
वर्षी	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
शुभंकां	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
अणवर्ण	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
वर्षी	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
चालन	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००
अणवर्ण	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००	००

॥ वर्षीकोष्ठान्तरं तिथिभक्तफलधनम् ॥

कोटि	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०		
००	१३	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
६	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१२	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१८	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
२४	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
३०	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
३६	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
४२	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
४८	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५४	१२	१०	१८	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३

योगगुच्छाः ॥ गुच्छांककोष्ठात्तरत्नवकाश्च नलितोविद्युद्धसप्तविंशतिभक्तफलक्रणम् ॥

योगः	००	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
००	००	४	१	५	३	५	३	००	४	२	५	१	५	३	५	३
००	००	२७	५६	२५	५५	२३	४९	३७	५९	२०	४१	४	२७	५२	३९	१८
००	००	२४	२६	५७	८	५२	४२	४५	२८	२८	३६	४२	१५	३१	५०	५०
००	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
००	२५	२३	२१	२१	२४	३१	२५	३८	४०	३९	३७	३७	३०	१८	११	११
००	२५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५
००	०	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५
००	०	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५
००	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
००	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
००	१३	१५	२१	११	१५	५६	४९	४९	४०	४०	४०	४०	१	१८	१८	००

वलीकोष्ठागन्तरत्नसप्तविंशतिभक्तफलधनम् ॥

॥योगकन्देकाश्यावारादीवेशान्तरंघनं॥०।०।१७७।।

उदा०

५

शकः	योग०	वारादि०	वलीः
१	१८	२० २० २६	५९ ३५ ३८
३	२२	१ ८ ९	५९ ५३ २
५	२६	५ ५ २६	६२ ५० २६
७	३	३ ६ ५९	३६ २७ ५०
९	७	१ ३ १६	२६ ५ १४
११	११	५ १७ १९	१७ ६२ ३८
१५	१५	४ ५ ६	१ २० २
१९	१९	१ ५ ३१	० ५७ २६
२३	२३	६ ३ ५६	५२ ३६ ५०
२७	२७	४ २ ३१	४४ १२ १४
३१	३१	३ १३ १६	३५ ६९ ३८
३५	३५	० २ २१	२७ २७ २
३९	३९	४ १ ३६	१९ ४ २६
४३	४३	२ ३ १	१० ४१ ५०
४७	४७	३ १ १४	३ १९ १४
५१	५१	५ ११ ५९	५२ ५६ ३८
५५	५५	५ ३ ५	५५ ३५ ३८

॥योगशकविशेषितकोष्ठकाः॥

कोष्ठकाः	योगः	वारादिः	वलीः
१	२४	२३	२४
१०	२३	२३	२३
११	२२	२३	२३
१२	२२	२३	२३
१३	२२	२३	२३
१४	२२	२३	२३
१५	२२	२३	२३
१६	२२	२३	२३
१७	२२	२३	२३
१८	२२	२३	२३
१९	२२	२३	२३
२०	२२	२३	२३
२१	२२	२३	२३
२२	२२	२३	२३
२३	२२	२३	२३
२४	२२	२३	२३
२५	२२	२३	२३
२६	२२	२३	२३
२७	२२	२३	२३
२८	२२	२३	२३
२९	२२	२३	२३
३०	२२	२३	२३
३१	२२	२३	२३
३२	२२	२३	२३
३३	२२	२३	२३
३४	२२	२३	२३
३५	२२	२३	२३
३६	२२	२३	२३
३७	२२	२३	२३
३८	२२	२३	२३
३९	२२	२३	२३
४०	२२	२३	२३
४१	२२	२३	२३
४२	२२	२३	२३
४३	२२	२३	२३
४४	२२	२३	२३
४५	२२	२३	२३
४६	२२	२३	२३
४७	२२	२३	२३
४८	२२	२३	२३
४९	२२	२३	२३
५०	२२	२३	२३
५१	२२	२३	२३
५२	२२	२३	२३
५३	२२	२३	२३
५४	२२	२३	२३
५५	२२	२३	२३
५६	२२	२३	२३
५७	२२	२३	२३
५८	२२	२३	२३
५९	२२	२३	२३
६०	२२	२३	२३
६१	२२	२३	२३
६२	२२	२३	२३
६३	२२	२३	२३
६४	२२	२३	२३
६५	२२	२३	२३
६६	२२	२३	२३
६७	२२	२३	२३
६८	२२	२३	२३
६९	२२	२३	२३
७०	२२	२३	२३
७१	२२	२३	२३
७२	२२	२३	२३
७३	२२	२३	२३
७४	२२	२३	२३
७५	२२	२३	२३
७६	२२	२३	२३
७७	२२	२३	२३
७८	२२	२३	२३
७९	२२	२३	२३
८०	२२	२३	२३
८१	२२	२३	२३
८२	२२	२३	२३
८३	२२	२३	२३
८४	२२	२३	२३
८५	२२	२३	२३
८६	२२	२३	२३
८७	२२	२३	२३
८८	२२	२३	२३
८९	२२	२३	२३
९०	२२	२३	२३
९१	२२	२३	२३
९२	२२	२३	२३
९३	२२	२३	२३
९४	२२	२३	२३
९५	२२	२३	२३
९६	२२	२३	२३
९७	२२	२३	२३
९८	२२	२३	२३
९९	२२	२३	२३
१००	२२	२३	२३

म.सा.

५

॥ योगगुच्छाः ॥ ॥ गुच्छांककोष्ठात्तरवतंकां३६०नलितोविशुद्धसप्तविंशतिभक्तंफलंश्रुणुम् ॥

योगः	००	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१२	१४	१५	कोष्ठाः
००	०	४	१	६	३	५	३	००	५	४	२	५	४	३	५	३	वारवि
००	०	२७	५६	२५	१४	२२	११	३७	२७	५९	२०	४९	२७	२	५	१८	काक्षेप-
००	०	२४	२६	५७	१६	५२	४२	४५	४५	२८	१८	४२	१५	३९	२९	५०	क
००	३	२२	२१	५३	३	३७	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	चालनं
००	२५	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	श्रुणु
००	०	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	ग
००	०	२६	५५	२५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	वलीदि-
००	०	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	पकाः
००	३	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	चालनं
००	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	धनम्
००	१२	३८	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	३९	
००	८	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	
००	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	

॥ वलीकोष्ठात्तरवतंकां३६०नलितोविशुद्धसप्तविंशतिभक्तंफलंश्रुणुम् ॥

॥ मापनप्रहस्य अंशकृत्वा पट्टकं लब्धकोष्ठफलं सूचीत्वा ॥

उदा०

कोष्ठं
कास्थ्यां
कान्तिक्रमं

००	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
३०	३०	३०	३१	३१	३१	३२	३२	३२	३३	३३	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४
००	१४	५७	१०	३३	५५	१६	३५	५४	२२	२७	६१	५२	००	४	५	६	००	५२	४१	२३
३०	३०	३०	३१	३२	३२	३२	३३	३३	३३	३३	३३	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४	३४
००	२४	५८	१२	३६	००	२२	४२	२	२०	३८	५०	२	१०	१६	१८	१९	१०	२	५०	३८

२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०
३२	३२	३२	३२	३१	३१	३०	३०	३०	३०	२९	२९	२९	२८	२८	२८	२७	२७	२६	२६
१२	५२	२६	१८	५५	३३	१७	१३	३३	००	२७	१३	५०	२७	४२	२४	१७	१५	१६	३०
३२	३२	३२	३२	३१	३१	३०	३०	३०	३०	२९	२९	२९	२८	२८	२८	२७	२७	२६	२६
२०	००	४२	२२	००	३६	१२	४९	२४	००	३७	१०	६८	२४	००	३८	१८	५८	६०	२०

४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०
२६	२६	२६	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२७	२७	२८	२८	२८	२८	२९	२९	२९
१८	००	५६	५५	५५	५६	०६	८	१८	३३	२८	२४	४६	५	५	२७	५०	१३	३७	३०
२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
१०	५८	५०	५४	५२	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३

दिनमानसारव्यादे स्फुटं रवि सापेक्षकृत्यास्य व्युत्सरा शिस्थाने त्रिकोनापुण्यब्जशास्त्रो ज्ञेय पादौ गो ज्येष्ठस्समानकोष्ठफलं यास्य

मानवर्षानिर्णयः ॥ २१ ॥

॥ भोगफलश्रीमानन्दचन्द्र ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	को	०	
२४	००	६७	११	१५	२२	३०	३३	३७	४६	५६	६७	७७	८७	९७	१०७	११७	१२७	१३७	१४७	१५७	१६७	१७७	१८७	१९७	२०७	२१७	२२७	२३७	२४७	शी	०	
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	मा	५	
१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	१२	०	को	०	
१२	३०	५३	७६	९९	१२२	१४५	१६८	१९१	२१४	२३७	२६०	२८३	३०६	३२९	३५२	३७५	३९८	४२१	४४४	४६७	४९०	५१३	५३६	५५९	५८२	६०५	६२८	६५१	६७४	६९७	शी	०
५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	मा	५	
३०	६०	९०	१२०	१५०	१८०	२१०	२४०	२७०	३००	३३०	३६०	३९०	४२०	४५०	४८०	५१०	५४०	५७०	६००	६३०	६६०	६९०	७२०	७५०	७८०	८१०	८४०	८७०	९००	को	०	
६१	१२३	१८५	२४७	३०९	३७१	४३३	४९५	५५७	६१९	६८१	७४३	८०५	८६७	९२९	९९१	१०५३	१११५	११७७	१२३९	१३०१	१३६३	१४२५	१४८७	१५४९	१६११	१६७३	१७३५	१७९७	१८५९	१९२१	मा	५
१३	२३	३३	४३	५३	६३	७३	८३	९३	१०३	११३	१२३	१३३	१४३	१५३	१६३	१७३	१८३	१९३	२०३	२१३	२२३	२३३	२४३	२५३	२६३	२७३	२८३	२९३	३०३	को	०	
१६	३७	५९	८१	१०३	१२५	१४७	१६९	१९१	२१३	२३५	२५७	२७९	३०१	३२३	३४५	३६७	३८९	४११	४३३	४५५	४७७	४९९	५२१	५४३	५६५	५८७	६०९	६३१	६५३	६७५	शी	०
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	मा	५
१६	३१	४६	६१	७६	९१	१०६	१२१	१३६	१५१	१६६	१८१	१९६	२११	२२६	२४१	२५६	२७१	२८६	३०१	३१६	३३१	३४६	३६१	३७६	३९१	४०६	४२१	४३६	४५१	को	०	

॥ शनिफलदोष मान्दुच ॥

को	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
शी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सां	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
को	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	
शी	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
सां	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	
को	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	
शी	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	
सां	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	५	

	श	स	रु	रो	गृ	आ	पु	कु	के	म	पू	उ	ह	वि	स्वा	मि	कु	जे	सु	पू	उ	अ	ध	श	पू	उ	रे	
५	१३ ३० ६०	१ १० ०	१ २३ २०	१ २० ०	२ २० ०	२ २० ०	३ १६ २०	३ १६ २०	४ ० २०	४ १३ २०	४ २३ २०	५ १० ०	५ २३ २०	५ २० ४०	६ २० २०	७ ३ २०	७ १६ ४०	८ ० २०	८ १३ २०	८ २६ ४०	९ १० ०	९ २३ २०	१० ६ ४०	१० २० ०	११ ३ २०	११ १६ ४०	०० ०० ००	
३	१० ० २३	१ २ ६	१ ३ २	२ ३ १६	२ ३ ०	३ ३ ०	३ १३ २०	३ १३ २०	३ २६ २०	४ १० ०	४ २३ २०	५ १० ०	५ २० ४०	५ ३ २०	६ १६ ४०	७ ३ २०	७ १३ ४०	८ ० २०	८ १३ २०	९ १० ०	९ २३ २०	१० ६ ४०	१० २० ०	११ ३ २०	११ १६ ४०	११ ३६ २०	०० ०० ००	
२	० ६ २०	० १ ३	० १ ६	० १ ३	१ ३ ०	१ ३ ०	२ १३ २६	२ १३ २६	३ २३ २३	३ ६ ४०	४ २० ०	५ ३ २०	५ १६ ४०	६ ३ २०	६ १३ ४०	७ ३ २०	७ १३ ४०	८ ० २०	८ २० ४०	९ १० ०	९ २३ २०	१० ६ ४०	१० २० ०	११ ३ २०	११ १६ ४०	११ ३६ २०	११ ३६ २०	०० ०० ००
१	० ३ १६	० १ ९	० १ ९	० १ ९	१ ९ ०	१ ९ ०	२ १९ ३०	२ १९ ३०	३ २९ ३०	३ ६ ४०	४ २० ०	५ ३ २०	५ १६ ४०	६ ३ २०	६ १३ ४०	७ ३ २०	७ १३ ४०	८ ० २०	८ २० ४०	९ १० ०	९ २३ २०	१० ६ ४०	१० २० ०	११ ३ २०	११ १६ ४०	११ ३६ २०	११ ३६ २०	०० ०० ००

इष्टकोष्ठमध्येयदाग्रहः पततितदा मिश्रमानमध्येतत्फलं क्रमं कार्यं ॥ स्पष्टग्रहमध्येयदाचरणं पततितदा मिश्रमानमध्येतत्फलं कार्यं ॥ अथाऽगस्त्योवयाऽस्त्रांशाः ५१११२०१२ इष्टशोऽर्कगस्त्योदयः १११०३३२२० इष्टशोऽर्कगस्त्यास्तः ॥

॥ प्रहणाचरणनेवशकम् ॥ इहोदके श २०० अगस्त्यात् ॥ इहोदके अगस्त्योदयः श २१०० काश्याम् ॥

उदा०

२०

श	भ	रु	रो	मृ	आ	पु	पु	श्ले	म	पू	उ	ह	चि	स्वा	वि	जु	जे	सू	उ	श्र	ध	ग	पू	उ	रे	नक्षत्र
१	० ३ २०	० १६ ०	० २३ ०	१ २५ ०	२ १० ०	३ ५ ०	३ ५ ०	३ २ २०	४ ३ २०	४ १६ ०	५ ० ३०	५ २६ ०	६ १३ ०	६ १० ०	७ ५ ०	७ ३ १६ ०	८ ३ १६ ०	८ ३ १६ ०	९ ० ३३ ०	९ ३३ ०	९ २६ ०	१० १० ०	१० २३ ०	११ ५ ०	११ २० ०	प्रथम
२	० ६ ०	० २० ०	१ ३ ०	१ १६ ०	२ १३ ०	३ १० ०	३ ३ २०	४ ६ ०	४ २० ०	४ २० ०	५ ३ २०	५ १६ ०	६ ३ २०	६ १३ ०	७ १३ ०	७ ३ १६ ०	८ ६ १६ ०	८ २० १६ ०	९ ३ १६ ०	९ ० ३३ ०	१० १३ ०	१० २६ ०	११ १० ०	११ २३ ०	द्वितीया	
३	० १० ०	० २३ ०	१ ३ ०	१ १६ ०	२ १६ ०	३ १० ०	३ ३ २०	४ १० ०	४ २३ ०	४ २३ ०	५ ६ ३०	५ ३३ ०	६ १६ ०	६ १६ ०	७ २६ ०	७ २३ १६ ०	८ २३ १६ ०	८ २३ १६ ०	९ ६ ३३ ०	९ ३ ३३ ०	१० १६ ०	१० २९ ०	११ १३ ०	११ २६ ०	तृतीया	
४	० १३ ०	० २६ ०	१ ३ ०	१ १६ ०	२ २० ०	३ १६ ०	३ ३ २०	४ २३ ०	४ २६ ०	४ २६ ०	५ ३३ ०	५ ३३ ०	६ २६ ०	६ २६ ०	७ ३६ ०	७ ३३ १६ ०	८ ३३ १६ ०	८ ३३ १६ ०	९ ३३ ३३ ०	९ ३ ३३ ०	१० २० ०	१० ३३ ०	११ २६ ०	११ ३९ ०	चतुर्थी	

पवितकेन्द्रांशा अधिकाः संति इष्टकेन्द्रांशा न्यूनाः तदा फलं नृणामि अगवाशादिमध्ये दा इष्टकोष्टकेन्द्रांशा अधिकान्ति पठितकेन्द्रांशा न्यूनास्तदा फलं मि अमानवासादिमध्ये धनम् ॥

मसा २०

वर्षमान पाद प्रवेशः परन्तु पूर्वपदे नान्तर कार्यम्

यस्यशविदोपकलाचन्द्रस्यजुंशंसंमितीकोषकस्यशरसाउपाताग्राह्यश्रयशरसूक्ष्मः कलद्वित्रित्तागुलादिभविनि ॥ इयं सूक्ष्मा

२९	२०	३१	२२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०		
११	११	१२	१२	१३	१३	१४	१४	१५	१५	१६	१६	१७	१७	१८	१८	१९	१९	२०	२०	२१	२१	२२	२२	२३	२३	२४	२४	२५	२५	२६	२६	२७	
०	२२	४७	५	२	४७	८	२९	४९	०	२९	४९	०	२९	४९	५	२९	४९	८	२९	४९	०	२९	४९	५	२९	४९	८	२९	४९	०	२९	४९	
११	८	०	१६	४२	६७	९२	०	२०	४६	७३	२	१९	४६	७३	५	२९	५६	८३	१०	३६	६३	९०	१६	४२	६७	९२	११	३७	६३	९०	१६	४२	६७
६०	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९१	९२		
२०	२१	२१	२१	२१	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	
३७	४९	२	१४	२६	३७	४८	५८	६८	७८	८५	९२	०	५	११	१८	२३	३०	३८	४६	५१	५९	६८	७७	८६	९५	१०४	११३	१२२	१३१	१४०	१४९	१५८	
३०	५६	३२	४८	६	२४	४२	६०	७८	९६	११४	१३२	१५०	१६८	१८६	२०४	२२२	२४०	२५८	२७६	२९४	३१२	३३०	३४८	३६६	३८४	४०२	४२०	४३८	४५६	४७४	४९२	५१०	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२		
४	९	१६	१८	२३	२८	३२	३७	४२	४६	५१	५६	६०	६५	६९	७४	७८	८३	८७	९२	९६	१०१	१०५	११०	११५	१२०	१२५	१३०	१३५	१४०	१४५	१५०		
४२	२५	८	१९	२१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	

३१	११११०
३२	११२२०
३३	११३३०
३४	११४४०
३५	११५५०
३६	११६६०
३७	११७७०
३८	११८८०
३९	११९९०
४०	१२०००
४१	१२११०
४२	१२२२०
४३	१२३३०
४४	१२४४०
४५	१२५५०
४६	१२६६०
४७	१२७७०
४८	१२८८०
४९	१२९९०
५०	१३०००
५१	१३११०
५२	१३२२०
५३	१३३३०
५४	१३४४०
५५	१३५५०
५६	१३६६०
५७	१३७७०
५८	१३८८०
५९	१३९९०
६०	१४०००

शुद्धिकरितादि	
६१	२३९९
६२	२४०००
६३	२४११०
६४	२४२२०
६५	२४३३०
६६	२४४४०
६७	२४५५०
६८	२४६६०
६९	२४७७०
७०	२४८८०
७१	२४९९०
७२	२५०००
७३	२५११०
७४	२५२२०
७५	२५३३०
७६	२५४४०
७७	२५५५०
७८	२५६६०
७९	२५७७०
८०	२५८८०
८१	२५९९०
८२	२६०००
८३	२६११०
८४	२६२२०
८५	२६३३०
८६	२६४४०
८७	२६५५०
८८	२६६६०
८९	२६७७०
९०	२६८८०
९१	२६९९०
९२	२७०००
९३	२७११०
९४	२७२२०
९५	२७३३०
९६	२७४४०
९७	२७५५०
९८	२७६६०
९९	२७७७०
१००	२७८८०

१	३०	०००
२	३०	०००
३	३०	०००
४	३०	०००
५	३०	०००
६	३०	०००
७	३०	०००
८	३०	०००
९	३०	०००
१०	३०	०००
११	३०	०००
१२	३०	०००
१३	३०	०००
१४	३०	०००
१५	३०	०००
१६	३०	०००
१७	३०	०००
१८	३०	०००
१९	३०	०००
२०	३०	०००
२१	३०	०००
२२	३०	०००
२३	३०	०००
२४	३०	०००
२५	३०	०००
२६	३०	०००
२७	३०	०००
२८	३०	०००
२९	३०	०००
३०	३०	०००
३१	३०	०००
३२	३०	०००
३३	३०	०००
३४	३०	०००
३५	३०	०००
३६	३०	०००
३७	३०	०००
३८	३०	०००
३९	३०	०००
४०	३०	०००
४१	३०	०००
४२	३०	०००
४३	३०	०००
४४	३०	०००
४५	३०	०००
४६	३०	०००
४७	३०	०००
४८	३०	०००
४९	३०	०००
५०	३०	०००

चन्द्रस्यावसरागुलाद् ॥ सपातचन्द्रावसरागुलाद् ॥ सपातचन्द्रावसरागुलाद् ॥ सपातचन्द्रावसरागुलाद् ॥
 तपद्भिर्भाज्यालव्यकोष्ठकस्यावसरागुलाद् ॥ सपातचन्द्रावसरागुलाद् ॥ सपातचन्द्रावसरागुलाद् ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०

सायनांशग्रहपदविक्रमकोष्ठोद्यमः वस्यांशः पद्भिर्भाज्यालव्यकोष्ठकस्याकांतिसानुपानाग्राह्याः पश्चात्पुनर्दुणितंशः दिव्यूलं प्रति भवति ॥ ॥

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	

मानुभाज्यं च दशभेनिशि चन्द्रोदयो भवेत् ॥ प्रतिपत्तर्णिमास्तन्धोविधुग्रहणमादिशेत् ॥ १ ॥ मासाभिघतनक्षत्रात्सोडशशेषया
 रक्तिः ॥ दिवाभाप्रतिपत्संधीसूर्यग्रहणमादिशेत् ॥ २ ॥ पञ्चसुसर्वग्रहणसप्तसुपादो नितं भवत्यर्द्ध ॥ एकादशेषतुर्थशंशान्तिप्र-
 हणं चतुर्दशे भागे ॥ ३ ॥ रंहुचन्द्रमसोर्गनिंयोगार्द्धशरवर्जितम् ॥ ग्रासचन्द्रस्वतस्यार्द्धत्रिंशोपकास्मृता ॥ ४ ॥

को
 अंशा
 दिक्का
 निः

आसः स्याद्वाहसूर्यातमन्वरागुणिना ५ च पष्ठि ६५ विरुद्धा रा सोष्टि ३३ केकेइदिसुवगुणित्वा २२३ अंकेः सुकृता आश्री सोविणागिनिघ्नः स्फुटकाश्रोगानर्हन्ति
 द्विदोकास्तुश्रुत्येभ्यः स्थित्यर्थेनहानान्विननिघिघटिकाः स्पशमाक्षीमगनागा। चन्द्रसूर्यग्रहण विशापकेभ्यास्त्यरुद्धः ॥ ग्रामानाहनिप भ्राज्याग्यायिक

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१	१	२	२	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३	३
३०	३०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०

०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	
०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	
२१	२०	१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	०	०	०	०	०	०
२२	२८	३६	४६	५८	७२	८८	१०६	१२८	१५४	१८४	२१८	२५६	२९८	३४४	३९६	४५६	५२४	६००	६८४	७७४	८७४	९८४	११०४	१२३६	१३८०	१५३६

३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५
३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५
३०	३०	२९	२८	२७	२६	२५	२४	२३	२२	२१	२०	१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६
३६	४३	५२	६२	७४	८८	१०६	१२८	१५४	१८४	२१८	२५६	२९८	३४४	३९६	४५६	५२४	६००	६८४	७७४	८७४	९८४	११०४	१२३६	१३८०	१५३६

४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
२५	३०	३५	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०	९५	१००	१०५	११०	११५	१२०	१२५	१३०	१३५	१४०	१४५	१५०	१५५
२५	३०	३५	४०	४५	५०	५५	६०	६५	७०	७५	८०	८५	९०	९५	१००	१०५	११०	११५	१२०	१२५	१३०	१३५	१४०	१४५	१५०	१५५

॥ बुधसौरासम् ॥

०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०
२९	३१	३३	३५	३७	३९	४१	४३	४५	४७	४९	५१	५३	५५	५७	५९	६१	६३	६५	६७	६९	७१	७३	७५	७७	७९	८१	८३	८५	८७	८९
२९	३१	३३	३५	३७	३९	४१	४३	४५	४७	४९	५१	५३	५५	५७	५९	६१	६३	६५	६७	६९	७१	७३	७५	७७	७९	८१	८३	८५	८७	८९

॥ बुधसौरासम् ॥

३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९

॥ तुलसीराम ॥

उदा०

व.सं. ३०

३०	२३	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	कोश
३१	३१	३१	३१	३२	३२	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	वलीफ
३२	३२	३२	३२	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	राम
३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	आकंद
३४	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	फाकम
३५	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	सुवली
३६	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	फालम

॥ तुलसीराम ॥

०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	कोश
१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	वली
१७	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	फालम
१८	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	अकंद
१९	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	१६	फालम

३०

आदिकं ॥ २७ ॥ ६। १२ वल्ली ५। ३०। १७ उमयोचैरेजातं वदिति व्यादिकं ॥ २४। १। ३। १७ वल्ली १। ६। ५१ अधवा इष्टादकः १५६० एतन्माद्ये
 अंगुष्मकीयः दकः १५६० दुद्धः शेषः पुस्तकीयः कादधम्य विद्यादिकं २४। १। ३। १७ वल्ली १। ६। ५२ शेषं तौडून्यकोष्ठकस्याभावाज्जानं वर्षी
 दीति व्यादिकं पूर्वतुल्यमेव ॥ एवं इष्टाकमध्ये पुस्तकीयशके दुद्धेयच्छेषं भवति तत्र प्रभितकोष्ठकादधस्यं विद्यादिकं स्थायं वल्ली चस्थाया ॥ ए
 तन्मध्ये पुस्तकीयः कादधस्यति व्यादिकं योज्यं वक्ष्यां वल्ली योज्यातद्यथा ॥ निथिस्थाने निथिर्धोज्या ॥ वारस्थाने वारो योज्यः ॥ वदीपुधदी योज्या
 फेडपुपलानि ॥ नतः पलस्थाने पष्टिभक्तसतिफलं वदीपुयोज्यं घटीपुषष्टिभक्तसुफलं वारो योज्यं ॥ वारोपुसप्ततष्टुशेषमभितोरव्यादिवारो ज्ञेयः ॥ अ
 त्रलब्धत्यागः ॥ एवं वर्षीदिवारो भवति ॥ अस्मिन्मकरं देसर्वत्रवर्तमानो वारो ज्ञेयः ॥ निथिलिंशानशेषावपीदौ विधिर्भवति ॥ अस्विवनामानं शु
 द्विः ॥ वरल्या ऊर्ध्वकः पट्यादिकः पटितष्टः शेषावपीदौ वल्ली भवति ॥ तदुत्तरं अस्मिन्वारादौ देशानरसं स्फुटितः कार्यातद्यथा ॥ रेखस्वेदेशानरस्यो जनघ्नि
 गतिर्बहस्यारागजैर्विसक्त ॥ लब्ध्याविलिप्ताः स्वचरं विधेयाः स्वर्णपैत्राकसभेविलोममिति ॥ यानि देशानरस्यो जनानिरविमध्यगत्या शुणितानि
 कार्या ॥ पत्रादीसीत्याभक्तालब्धपलानि ॥ वारादिपलस्थानेरद्वितसद्विानि कार्याणि यदाग्र्ये क्रुणानितदाग्र्यानि यदाधनानितदाक्रुणानिति
 यिनदत्रयोगसंक्रान्तिमहानक्षत्रेपुत्राहपेदाया विपरीतमित्युक्तत्वात् ॥ उदाहरणं ॥ काशं तरदेशानरस्यो जन ६६ क्रुणानिसूर्यगस्या ५६। ८
 गुणितानि ३७८४ अश्री ८० स्या भक्तानिलब्धपलानि ६७ क्रुणानि देशानरस्य क्रुणसंज्ञकत्वात् विथीविपरीतमित्युक्तत्वात् जातानि धनानि ॥ रे
 खापुत्रात्स्वपुरस्थात्रापरदिगवस्थित्या क्रुणधनतमवंगंत्यं ॥ यस्मिन् वर्षी शुद्धं एकं विंशतिमारभ्य विंशत्यर्थं संसमायाति ॥ तस्मिन् वर्षे धिमा

सोद्वेपः ॥ तद्यथा ॥ इष्टशकं १५५३ ॥ एतन्मध्येपुस्तकीयशकं १५५४ शोधितशेयं ८ शोषादधस्यातिशयिः २८ शकादधस्यातिशयिः २७ योगः ५५ त्रि-
 शान्तेदोषं २५ अस्मिन्वर्षेधिमासोद्वेपः ॥ संक्रमणवशात्प्रमासोद्वेपः ॥ यस्मिन्मासे संक्रान्तिर्भवति स अधिमासः ॥ अथ उदाहरणक्रमोलिख्य-
 ने ॥ इष्टशकः १५५२ एतन्मध्येपुस्तकीयशकः शोधितशेयं ॥ ७ ॥ पुस्तकीयशकादधस्यांकः २७ ५ २ ६ १५ ३ शोषादधस्यांकः १७ १ २ १ ५ २ अज-
 योर्गोजावं ॥ १५ १ ६ १ ८ ३ ७ इदंशान्तरपल्लः ६ ७ सहितं जातं वर्षद्वैतिय्यादिकं १ १ ६ १ २ ६ एवं चैत्रशुद्धचतुर्दशी शुक्लवारमारभ्य वर्षप्र-
 तिः ॥ शकादधस्य वल्ली ५ १ ३ ६ १ ३ ४ शोषादधस्य वल्ली ६ ६ २ ८ १ ५ अनयोर्गोजानावयद्वै वल्ली १ १ १ १ १ १ ६ एवं श्राद्धनिर्दिष्टवारादिकं वल्ली सहितं
 पंचविंशतिधास्थायं ॥ अथानुक्रमेण तत्र तदस्थितिषु च्छा योज्याः ॥ तद्यथा ॥ प्रथमस्यानेहून्यकोष्ठकाधस्य वारादिकं योज्यं ॥ ००० तदधस्या
 वल्ली ००० वल्ली पुत्रो ज्ञा ॥ एवं द्वितीयस्यानेप्रथमकोष्ठकाधस्य वारादिकं ॥ ० १ ६ ५ ३ ६ योज्यं तदधस्या वल्ली २ २ १ ८ २ ३ वल्ली योज्या ॥ एवमग्रेषु
 वंशुगे सति वनात्सद्दौतज्ञाहरादि भवति ॥ तया कृते जातं प्रथमपक्षस्य वारादिकं ६ १ ६ ९ २ ६ वल्ली ६ १ ८ १ ६ ९ द्वितीय पक्षस्य वारादिकं ० १
 ३ ५ १ ० वल्ली १ ३ १ ३ ६ तृतीयपक्षस्य वारादिकं १ १ ३ ९ १ ५ ६ वल्ली १ ५ १ २ ० १ ६ एवमग्रेषु चतुर्विंशतिपक्षाः भवन्ति ॥ अधिमासश्चेत्यद् विंशति प-
 क्षा भवन्ति ॥ इति नियमकत्वाद् अत्र एकस्थानमधिकं ॥ किमर्थमुक्तमिति चेदुच्यते ॥ इष्टवर्षादिमारस्य द्वादशमासानि अधिमासश्चेत् त्रयोदश
 मासानि वर्षसमाप्ति भवन्ति ॥ अस्माद् द्वितीयदिवसे अधिमसो वर्षमवृत्तिर्भवति किन्तु एकादशदिनांतरे भवति ॥ इति कारणेनैकपक्षस्य चा
 लभमाणस्तद्विशज्ञानार्थमधिकमुक्तं ॥ अनयरीत्या प्रतिवर्ष एकादशतिथिवृद्धिः ॥ अनयरीत्या एकादशदिनवृद्ध्या तृतीयवर्षे अधिमासो
 न भवति ॥ अयत्तत्पक्षस्य वारादौ न तत्पक्षचातुरानि रहितानि- ताविकार्याणि कुतः चालकस्य भ्रणत्वान् ॥ तत्पक्षत्वादि-

स्वयं वृत्तियुवलीस्य चालनादिघनानि कार्याणि चालनस्य धनत्वान् ॥ तदथा ॥ प्रतिपदापंचदशकोष्ठकाः कार्याः ॥ तत्र प्रथमकोष्ठकस्य ति-
 थिवारेषु एको योज्यः ॥ तदथा ॥ प्रथमकोष्ठकस्य तिथिवारौ तावेव तयोर्मध्ये एको युक्तः कार्यः द्वितीयकोष्ठस्य तिथिवारौ भवतः ॥ एवं
 द्वितीयकोष्ठस्य तिथिवारमध्ये एको युक्तः तृतीयकोष्ठस्य तिथिवारौ भवतः ॥ एवमग्रेषु ॥ प्रथमकोष्ठस्य वारादिमध्ये अयं घटयादिचा-
 लनांको ५७।३६ घटीस्थाने रितः कार्यं तदद्वितीयकोष्ठस्य घटयादिकं भवति ॥ प्रथमकोष्ठे यथा स्थितमेव ॥ एवमग्रेषु ॥ तथा प्रथम-
 कोष्ठकस्य वृत्तियथा स्थितैव ॥ तन्मध्ये चालनांको २।८।३३।३२ योजितः ॥ द्वितीयकोष्ठस्यावली भवति ॥ एवमग्रेषु ॥ एवं कृते सति अं-
 निमकोष्ठस्य वारादिकं तेनैव चालकेन रहितं सत् द्वितीयपदास्य वारादिकं तुल्यं भवति ॥ तदाशुद्धोपक्रमः ॥ अन्यथा अशुद्धः ॥ एवं वृत्ती
 ॥ उदाहरणं ॥ प्रथमपदास्य वारादिकं १६।६।१६।२४ त्रितीयवारे च एको युक्तः १५।० घटी ६९ ५० २४ एतन्मध्ये चालनांको ० ५७
 ।३० रहितं जानं द्वितीयकोष्ठस्य वारादिकं १५।० ।४८।२६।५४ एवं प्रथमपदास्य वृत्ती १।६।१६ मध्ये चालनांको २।८।३३।३२ युक्तः जानाद्विती
 यावृत्ती ३३।३३।३२ एवमग्रेषु ॥ तथा कृते जानं ॥ एवं कृते द्वितीयपदास्य तिथ्यादि तुल्यं ॥ पौडशकोष्ठकस्य तिथ्यादिकं जानं ॥ अय
 न्नां पञ्चकोष्ठकस्य तिथ्यादि तुल्यं ॥ एवं कृते तिथ्यादि तुल्यं ॥ पौडशकोष्ठकस्य तिथ्यादि तुल्यं ॥ तन्मूगंतदासन्नियुक्तस्य
 घटिकायां न्तलोष्ठकादधस्य घटिकाभिः सहानं कार्यम् ॥ वृत्तिस्योर्ध्वकादधस्याया घटिका भवति ॥ तन्मूगंतदासन्नियुक्तस्य
 रं भवति ॥ अन्यथा नृणसंज्ञकं भवति ॥ यदांचतुः पंचाशतिर्युक्तं पंक्तौ घटिकादिकं फलं गृहीतं ॥ तदा तदधो घटिकाया-
 आभावात् ॥ केन सह अंतरं कार्यमित्याह ॥ तिर्यक् पंक्तौ दून्य घटिकायां वृत्तिस्योर्ध्वकात् तुल्यकोष्ठकादधस्य घटिकाभिः

३६	१५	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	२८	२७	२६
४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	२८	२७
४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	२८
४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९
४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०
४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१
४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२
४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३
४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४
५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५
५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६
५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७
५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८
५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९
५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०
५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१
५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२
५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३
५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४
६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५
६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६
६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७
६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८
६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९
६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०
६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१
६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२
६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३
६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४
७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५
७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६
७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७
७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८
७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९
७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०
७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१
७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२
७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३
७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४
८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५
८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	६६
८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७
८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८
८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९
८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०
८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१
८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२
८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३
८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४
९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५
९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६
९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८	७७
९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	७८
९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९
९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०
९६	९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१
९७	९६	९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२
९८	९७	९६	९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३
९९	९८	९७	९६	९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४
१००	९९	९८	९७	९६	९५	९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५

सहस्रानंकार्यमिति ॥ अत्रोदाहरणं ॥ वल्ली ५३।५६।१० विपंचादशस्यनिर्यकपंक्तौचतुः पंचाशत् घटिकायाः यदथा-
 दिकं ॥ ८।५२। चतुः पंचाशत्कोष्ठकाद्यस्यनिर्यकपंक्तौइत्यघटिकायाद्यथादिकं १।५ अनयोरंतरं ६३ एवंबुद्धि-
 मताज्ञेयं ॥ तदन्तरंनिर्यकपंक्तौया घटिकागृहीता तावलीस्य घटिकामध्येशोच्याः शेषायाघटिकाःपलानिप्रवर्तितानां
 रणगुणानिपत्र्यात्पटमिर्मकोलब्धानि एतानिपूर्वस्थापितघटिमध्येरहितानिसहितानिमिकार्षणि तद्यथा ॥ यदाधनगं-
 तरं तदासहितानिकृणतदारहितानिकार्षणि ॥ एवमनेयाघटिकाः पलानिचभावतिताः कोष्ठकस्यघटीमध्येर्यस्याः स्प-
 र्शघटिकाभवति ॥ निधिरवचरमुल्लेध्यश्रिमवारगच्छतितदापूर्वस्मिन्वारेपटिघटिकासिकातिथिः स्यात् ॥ यदैकवारो
 तिथिद्वयं भवेत्तदावगदिनं ॥ तदापूर्वैनापराकायसास्पष्टाभावन् ॥ अनचारीत्या नस्तत्रयोगसाधनं ॥ अथउदा

	१४	१५	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
वा०	सु०	श०	र०	वं०	मं०	कु०	ख०	सु०	श०	र०	चं०	बु०	ख०	सु०	श०
घ०	५२	४६	४७	४६	४७	४९	५२	५६	६०	६	११	१६	२०	२३	२४
प०	२४	२५	३३	५२	३०	३१	३५	२४	०	३३	५४	३१	३२	१	३४

दूषणं ॥ प्रथमपदास्य प्रथमकोष्ठस्थावल्ली ४१।४।४९ अत्रवत्या मूर्ध्वकिं एकचत्वारिंशद्वर्तने इति कारणात् निधिस्तोर
 मस्यैकचत्वारिंशत्कोष्ठकादशस्यवल्यांघटिकाचतुष्टयवर्तने इतिकारणात् तिर्यक्पंक्तौ शून्यघटिकाया घट्यांकः ३।५ अयं
 आशस्य घटिकामध्ये २।५८ ननुच्यतिउक्तः अपूर्वघटिकामध्ये शोधितः ७ पलाद्यङ्गणतंज्ञं ॥ अवांतरे क्रियमाणे घटिस्थाने
 शून्यमेवावशिष्यते वल्लीस्य घटिकाशून्येन गुणिताः शून्यमिवजातं यद्भक्तेः शून्यमितिकारणात् ॥ घटीस्थाने शून्यत्यागाः
 क्रियते फलपलात्माकमंतरं गृह्यते वल्लीस्य घटिकादिकं ४।४९ इदं तिर्यक्पंक्तिस्थशून्यघटी भीरहितंजातं ४।४९ इदं
 मंतरं गुणितं ३।४३ पङ्कभक्तं लब्धानि पलानि ५ एतानि पूर्वघटीमध्ये ३।५ रक्षितानि जातानि घटीपलानि ॥ ३।०। युता
 नि पूर्वस्यापि न प्रथमपदास्य प्रथमकोष्ठघटी पलमध्ये ४९।२६ । युतानि जातानि त्रैत्रशुद्ध १४ भृगुघटी पलानि ५२।२४
 एवमग्रेपि बोध्यं तथा कृते जातः प्रथमः पदाः एतदुदाहरणौ परिगणकेन गणिते क्रियमाणे यत्र कुत्रापि अंकमध्ये अंतरं पत

निनहिगमनदोषः अस्माभिः शुद्धपुस्तकोपरिकृतमस्ति ॥ अथनक्षत्रसाधनं ॥ इष्टशकमध्यं १५ । ५१ पुस्तकीयशकेशोधिते १५६४
 शोधितेशेषं ७ शकादधस्यांकः २६ । ५ । १५ । ३६ शोषादधस्यांकः १६ । २ । ६ । २३ अनयोयोगे जातं ४० । ७ । १६ । १ दे-
 शांतरपलेः ४७ सहितं ४० । ७ । १६ । १६ उर्ध्वकिंसात्तविंशतिभिस्ताटे जातं १३ तद्वयः सप्तनष्टे जातं ० । एवं जातं १३ । ० । १६
 । १६ वर्षदीनित्यादिकं ॥ यस्मिन्दिनेतिथ्यारंभो भवति तस्मिन्नेव दिने नक्षत्रयोगारंभ इतिव्याप्तिर्नास्तीति ॥ तद्दिनात्पूर्वा
 परदिनेवा भवति ॥ चैत्रशुद्ध १५ शनौहस्तनक्षत्रप्रथमः ॥ शकादधस्यावल्ली ५३ । ५५ । २१ शोषादधस्यावल्ली ४६ । ५ । १९
 योगः ४२ । ० । ३० जातानक्षत्रवल्ली इदं नक्षत्रादिकं वल्ली सहितं च पुद्गलास्थाने स्याप्यं ॥ अधिमासश्चैराचदशस्थाने स्याप्यं ॥ अ-
 नुकमेणतत्तदास्यनक्षत्रपुद्गलयोग्याः ॥ तद्यथा ॥ प्रथमस्थाने मृत्युकोष्ठकादधस्थं योज्यं ॥ द्वितीये प्रथमं ॥ एवमग्रेऽपि ॥ तद-
 धस्थ वल्लीपुयोग्या ॥ एवंरुते जातं प्रथमपक्षस्यं वारादिकं ॥ ० । १६ । १६ द्वितीयपक्षस्यं ६ । ३६ । ५८ प्रथमवल्ली ४२ । ० । ३०
 द्वितीय वल्ली ४१ । ३१ । ५७ । एवमग्रेऽपि ॥ अथतत्तदासादिपुवारादौ तत्तदा चालनानि साहितानि कार्याणि ॥ वल्लीपु चालनानि
 धनानिकार्याणि प्रतिपक्षसंभविदानीकोष्ठकाः ॥ तत्र प्रथमकोष्ठे प्रथमकोष्ठस्य नक्षत्रादिकं स्याप्यं ॥ तदधस्थानत्पक्षवल्ली-
 स्याप्या ॥ तदुत्तरं प्रथमकोष्ठस्य नक्षत्रादिकं यथास्थितमेव ॥ तन्मध्ये एकोऽयुक्तः कार्यः द्वितीयकोष्ठस्य नक्षत्रवारीभवतः ॥
 एवमग्रेऽपि ॥ तथा प्रथमकोष्ठस्य घटिका यथास्थितानां एव ॥ तन्मध्ये अयं घट्यादित्यालनांको ० । ४६ । १६ युक्तः सन्
 द्वितीयकोष्ठस्य घट्यादिकं भवति ॥ तथा प्रथमकोष्ठस्या वल्ली यथास्थितैव ॥ तन्मध्ये यं घट्यादित्यालनांको २ । १३ । १६ यो-

यः ॥ वारस्थाने सप्तभिस्तदकार्यं ॥ तदनन्तरं स्वस्व चालकाः शेषतिथ्यादिनागणयाः ॥ चालकश्चेद्भूत्वा घटिस्थाने पुक्ताः कार्याः ॥
 ऋणेरहितः यद्दानं शुद्धयति नदावारादिकायाः ॥ एवमेव वल्ली ॥ एयं तिथि नक्षत्रयोगां वारादिकं भवति ॥ वल्लीसहितं ॥ अस्मान्
 नानाघनस्वसौरी शोषी घटिकाः माध्याः अतीष्टतिथ्यादिः स्पष्टाघटिका भवति ॥ उद्ग्राहणं ॥ शके १५५१ वैशाख कृष्ण १० घटया
 व्यानयमतत्र चैत्र शुद्ध १ प्रतिपदमारभ्य दुर्गमीपयति सिद्धिनिग्रयः ॥ २५ वर्षादिनिव्या १६ द्वीना ११ पंचदशतिथिः फलं ३१
 तिथिगुण्डु न्यंशुत्पकाठकादधः स्व्यवारादिकं ॥ ०१० वल्लीच ०१० इदं वर्षादिकं चागदितिः ६।६९।२४ युनवारस्थाने शेषति
 थि ११ शिर्षकं सप्ततटं जानं वारादिकं ३।६९।२८ वल्ली योजिता १।६९।२३ शेषतिथिभिर्गुणितः २३।३६ अनेन वल्ली पुक्ता जाता वल्ली ६।३८
 दीन्याने रहितं जानं ३।३८।५१ वल्ली स्थाने चालकः २।८।२३।३२ शेषतिथिभिर्गुणितः २३।३६ अनेन वल्ली पुक्ता जाता वल्ली ६।३८
 ५२ आम्नाप्राग्वज्जाता वैशाखक्या २० बुधे घटिका १६ पलानि ३१ एताः पूर्वानीतनुल्या जाता अस्यां तिथौ नक्षत्रयोगानयनं ॥
 शेषतिथयः ११ म्यपट्टविशदं गोनरहितं जानाः ११ पुनस्ता एव तिथयः स्वहाविशत्यशेन पुक्ता ११ जाती नक्षत्रयोगी ॥ अनेन वल्ली सप्त
 शतितटं फलं इत्युत्पकः नदानं शुद्ध स्व्यकोठकादधस्य वारादि ०।१० योगगुण्डु शून्यकोठस्य वारादि ०।१० वल्ली ०।१० नक्षत्रा
 दिकं वारादिकं वारस्थानं गोनक्षत्रे पुनं ॥ ११।०० इदं वर्षादिस्य कोठस्य नक्षत्रवारादि ०।१० १६ १६ युन सप्ततटं वारादिकं ६।६९।६८
 वल्ली पुवल्ली पुक्ता १२।०।२० जान वल्ली २।०।३० एवमेव जान योगवारादिकं १।०।१० वल्ली ११।६९।६८ युन सप्ततटं वारादिकं ६।६९।६८
 नः ०।१३ इदं घटीस्थानं युन जान नक्षत्रवारादिकं ६।०५।१ वल्ली चालकः ३।१२।१६।३३ शेषतिथिभिर्गुणितः २६।६५।२।३ अनेन वल्ली युता जाता
 वल्ली ६।६५।३० पूर्वानीत नक्षत्रमध्यवर्षादिभ्य नक्षत्रं ३ युन जानं २६ शततारकानक्षत्रं ॥ एवमेव जानं ॥ वैशाख कृष्णिकादशया गुरी शान
 तारकानक्षत्रस्य घटिकाः ३ पलानि ११ अथ योगवारादिस्य चालकः ॥ ३।२५।६६ शेषतिथिभिर्गुणितः ३।०।३।३६ इदं घटीस्थाने रहितं जानं

युक्तः घटीपलमध्ये ११। १७ घट्याद्विश्चालनंको ३। २५। १६६, रहितः जानद्वितीयकोष्ठकस्यं योगादिकं १६। १। १११। २। १। १५
 एव प्रथमपक्षस्य वल्लीमध्ये चालनंको ३। ३। १३। १६ योजितः जाताद्वितीयकोष्ठस्यावल्ली १६। २। १। १। ६ एवमत्रेपि ॥
 प्रथमकोष्ठस्यावल्ली ११। ५६। ६ योगसौरमस्यैक चत्वारिंशत्कोष्ठकादधस्थ चतुः पञ्चाशन्घटिकायाधट्यांकः १। १२ अध-
 स्थांकः १। ३। ७ अंतरंशुणेन अनेन वल्लीस्थ घटीपलानि ५। ६ गुणितानि घट्टंके लब्धपलानि १। ५ एतानि पूर्वघटिका मध्ये १।
 १२। रहितानि १। ३६ जानानि घटी पलानि एतानि पूर्वस्थापित घटीपलमध्ये युतानि जातानि चैत्रशुद्ध १५ शनो व्याघात योगघ-
 टी १९ पलानि २५ एवमत्रेपि त्र्याकृते जानः प्रथमपक्षः ॥ अथेष्टनित्यादिसाधनं ॥ वर्षमध्ये यास्मिन्मासे याति यिरपेदये तन्नि-
 थिपर्यन्तं च त्रादिति पदुमारप्यतिथयः स्याव्याः ॥ ताः वर्षाद्विनित्याहीनाः काव्याः शेषाः सौरवर्षादिरिष्टादिनपर्यन्तं नित्ययोगो भव-
 ति ॥ अस्मीष्टनक्षत्रयोगसाधने तास्त्रिययो द्विष्टाः एकत्रघट्टं त्रिंशदंशे नहीनाः ॥ अपरवह्नाविंशदंशे न युताः कार्याः ॥ निरवयवेनो भ्रय-
 नापि वर्षादितो नक्षत्रयोगो भवति ॥ नित्यः पंचदशमाकाः कार्याः ॥ नक्षत्रयोगी सप्तविंशतिमाकाः फलानि वर्षबंधाहने तिथिनक्षत्रयोग
 कोष्ठाः स्युः एतत्कोष्ठकादधस्थस्वस्तु च्छुस्थवारादिकं स्थाप्यं ॥ वल्लीचस्थाप्या ॥ वारादिकं मध्यवर्षादिस्य देशांतरसंस्कृतं वारादिकं योज्यं वल्ली
 पुवल्ली योज्या ॥ तदनंतरं वारस्थाने पंचदश भागावशेषास्त्रियोगयुक्ताः कार्याः वारस्थाने सप्तविंशतं कार्यं एव नक्षत्रयोगी वर्षादिस्य नक्षत्र
 योगान्यांसां द्वितीकार्या ॥ सप्तविंशत्याधिके सप्तविंशति तटं कार्यं अस्मीष्ट नक्षत्रयोगी भवतः ॥ अस्मीष्टनित्यिस्तु जायते एवेति नक्षत्रमयेन
 त्रयोविधेयः ॥ वारादिकमध्ये स्वस्ववर्षादिस्य देशान्तरं संस्कृतं वारादिकं योज्यं वल्लीपुवल्ली योज्या ॥ वारस्थाने शेषानक्षत्रयोगा युताः का-

॥ अत्रोदाहरणं ॥ शके १५३४ वैशाखशुद्ध १५ प्रहसाधनं क्रियते ॥ इष्टशकः १५३४ मध्ये पुस्तकीयशके १५१४ शोधितेशेपं २० शेपाद्धस्यांशं
 १।२।२।१२ वातः २ शकाद्धस्यांशकं ७।५६।८।५२ वार ५ अनयोर्योग ७।५८।१०।५ वारयोर्योग ७ सप्ततटः शनिवारो जातावल्ली ७।५८।१०
 ॥ ५६ एतन्मध्ये वैशाखशुद्धयोगासीत्स्थपक्षवल्ली ०।०।०।४४ सुताजाता वैशाखशुद्ध ५ अधिरात्रसमये ग्रहवल्ली ७।५८।१।४१ वारपु ०
 वारो २ युक्तः २ जातः सौमवारः ॥ इयं ग्रहवल्ली रव्यादिसर्वग्रहसाधने उपज्जा ॥ अत्रेदमवधेयं ॥ प्रथमतश्च त्रादिनिबटग्रहदिनवल्ली ताव-
 द्दश्याणरीत्यास्वर्यः साध्यः स यदि अपेक्षितार्कसप्ततदाशुद्धा अन्यथा अशुद्धा ॥ यदि चार्कः एकराशिन्वाधिकः तदावल्ली तांशकं स्वराभा-
 योज्याः शोच्याः परिष्कृता ह्येदेये ह्येवा ॥ उदाहरण ॥ इष्टशकः १५५८ उक्तव जातावल्ली ८।०।३६।३७ शरच्च ५ वल्लीस्य सूर्यः १।११।२६
 ॥ १५।२२ ॥ अपेक्षितमीनाकोदून इति वल्ली चतुर्थी केरवगमार्यो जितजातावल्ली ८।०।३७।७ इयं श्रीजनाहारश्च एतद्द्वयस्य सूर्यः १।११।२६
 ॥ २७ उपेक्षितार्कसम इति ५५८ अस्मिन् च त्रादिन प्रागभायां वल्ली शनौ जाता शुद्धा एव अधिकत्वे द्रष्टव्यं ॥ अत एवोक्तं दिवा करेण ॥ अपे-
 क्षिता र्क इति ॥ अथ ग्रहसाधनं ॥ स्वल्पादिकायां वस्त्यां चतुर्थार्कः तल्पमितिको षट्कस्याम्बत्वारोको स्याम्याः ॥ तदनंतरं वल्ली तृतीयार्क
 तुल्यको षट्कस्य प्रथमांशं विहाय चत्वारोका स्याप्याः ॥ ततो वल्ली द्वितीयार्कतुल्यको षट्कस्यो षोडशोऽर्क इयं विहाय चत्वारोकाः स्याप्याः ॥ ततो व
 ल्नी प्रथमांशुतुल्यको षट्कस्यो त्रयोविहाय चत्वारोका स्याप्याः ॥ ऊर्ध्वार्का स्याज्याः ॥ ततस्ते पायोगः कार्यः ॥ ऊर्ध्वार्कपट्टशधिकः षष्टि त-
 टः कार्यः साग्रहवल्ली घट्यादि भवति ॥ रविचंद्रादिवल्ली मिनालेरव्याः ॥ अग्रे उपयुक्तत्वात् ॥ तदनंतरं ग्रहवल्ली पट्टगुण्या अंशादिकं स्यात् ॥
 अंशाद्विद्वन्द्वकारावायो भवति ॥ एवमधिरात्रसमये राश्यादि प्रहा भवति ॥ चंद्रोच्चदुधपट्टगुवल्लीनां विशेषः ॥ उक्तचंद्रोच्चवल्ली कार्या ॥ तस्या उ-
 र्ध्वार्कपंचत्वारिंशदुक्ताकार्या तदनंतरं चंद्रवल्ली मध्ये शोच्या तदनंतरं पट्टगुणिता कार्या चंद्रोच्चं भवति ॥ यदा वल्ली मध्ये वल्ली नष्टुद्धयति ततो र्ध्वार्

१६ दानिवीजघनं ॥ एतद्व्यंशो ११३५ १५ संहितं जातं तु यो च धनं तस्य धनं ६ १७ १८ दानिवीजव्यंशेन रहितं जानं ३ ८ १३ ऋणं गुरोः श-
 निवीजं शुको च नृणां १ ६ २ १ ६ वीजसंस्कृतं तु यो च ३ १ १ १ १ ३ ७ शुको च १ १ ० १ ७ १ ३ ७ दानिः १ १ ० १ २ ८ १ ५ १ ॥
 अथ काश्चिद्विशेष उच्यते ॥ यदाग्रहदिनवल्ली अङ्कः चतुष्टयमध्ये सून्यमायाति तदाग्रहसाधनकथंकार्यं ॥ यो ग्रहवाटिकायां शून्यकोष्ठकोना-
 स्ति ॥ आदौ शून्यकोष्ठकमस्तीति चेत् तत्र शून्यस्थाने परिवर्तते ॥ इतिकारणात् शून्यकोष्ठकस्याभावाच्छून्यस्थाने फलाभावः ॥ तत्र अं-
 कत्रययोगग्रहवल्ली भवति ॥ वाटिकायां कवाटिकायां कग्रहणे शून्यस्थाने एकं अंकं विहाय योज्यमित्यनुवर्तते ॥ यदा शून्यस्थाने प-
 ष्ठिः स्यात्प्येते दाशून्यकोष्ठकादधस्यांकोप्राद्याः ॥ एवमंकचतुष्टययोगी ग्रहवल्ली भवति ॥ एवं प्रकारद्वये तु ल्ये भवति वल्ली ॥ कस्तानवल्ली
 ७ १ ५ ८ १ ० ६ ० रिविवाटिकायां चत्वारिंशत्कोष्ठकादधस्यांकः ६ १ ३ ६ १ १ ६ १ २ ७ अष्टपञ्चाशत्कोष्ठकादधस्यांकः ३ ६ १ ५ ८ १ ० ३ ६ सप्तमको-
 ष्ठादधस्यांकः ३ १ ५ २ १ ८ १ १ ६ एषां योगे जाता वल्ली १ ७ २ ६ १ ६ ३ १ ५ अथवा ग्रहदिनवल्ली ७ १ ५ ७ १ ६ ० चत्वारिंशत्कोष्ठकादधस्यां-
 कः ६ १ २ ६ १ ६ १ २ ७ शून्यकोष्ठकादधस्यांकः ५ १ २ १ ६ १ १ ६ सप्तपञ्चात्कोष्ठकादधः स्यांकः ३ १ ५ २ १ ८ १ ६ एषां योगे जाता वल्ली १ ७
 २ ६ १ ६ ३ १ ५ अथवा ग्रहदिनवल्ली ७ १ ५ ० ६ ० चत्वारिंशत्कोष्ठादधस्यांकः ६ १ ३ ६ १ १ ६ १ २ ७ शून्यकोष्ठकादधस्यांकः ५ १ २ १ १ ६ १
 १ १ ६ सप्तपञ्चाशत्कोष्ठकादधस्यांकः १ ७ १ ६ १ ८ १ ५ सप्तमकोष्ठकादधस्यांकः ३ १ ५ २ १ ८ १ ६ एषां योगे जाता सितरवि वल्ली १ ७ २ ६ १ ६ ३ १ ५
 एवं सप्तग्रहेषु शून्यस्थानेषु शून्यकोष्ठस्य फलं चैव दृश्यते तदा इयं वल्ली संपद्यते ८ १ ६ १ २ ६ १ २ स्मादियममुद्रा ॥ एतदुत्पन्नरवेर्विंशं वादान् ॥
 यदा वल्यांकत्रयशून्यं ॥ तदा अर्वाकप्रभिनकोष्ठकस्य अधस्यांकमध्ये अंकत्रयं त्यक्त्वा चत्वारोकाप्राद्याः सप्तग्रहवल्ली ॥ अथ रनीदोः
 स्पष्टीकरणं ॥ मंदोच्चरिवि मध्यशोभ्यं मंदकेभ्यः भवति तस्य तु जांशदाः कार्याः ॥ भुजांशानुल्यकोष्ठकादधस्य प्रागाद्यफलमाह ॥ नदुग्रिय

कोष्टकस्य क्रमेण संज्ञान्तं कार्यं ॥ तेनांतरेण भुजांशाद्दधस्य कलाद्यं गुण्यं पृथग्भाक्तं फलं कलाद्यं ग्राह्यं एताः कलाः पूर्वस्थापितफलमध्ये
 युक्ताः कार्यः ॥ अग्निमकोष्टकस्याधिकत्वात् ॥ अंशाद्यमंदफलं भवति ॥ भेषादिपृष्टके न्ने क्रमं ॥ गुलादिपृष्टके न्ने क्रमं ॥ जनेन संस्कृतोरविः
 स्पष्टो भवति ॥ अथ गतिसाधनं ॥ फलादयः स्यं कलाद्यं गतिफलं ग्राह्यं तद्गतिमांतरेण भुजांशाद्धस्य कलाद्यं गुण्यं पृथग्भाक्तं फलं
 कलाद्यं ग्राह्यं एताः कलाः पूर्वस्थापितगतिकला मध्ये सहितारहिताः कार्यः अग्निमकोष्टकवशात् ॥ इदं स्वकीयमध्यगती ककारादिके न्ने-
 धनं ॥ मकरादौ न्ने ॥ सास्पष्टगतिः ॥ अनयारीत्या चंद्रस्य स्पष्टीकरणं ॥ अथोद्गारणं ॥ रेवेर्दीक्षे २।१७।१७।० रविमध्ये
 जातरविमंदकेंद्रे १०।१७।६०।२६ अस्य भुजांशाः ६२।१।२६ द्विचत्वारिंशत्कोष्ठकादधस्य फलं १।२८।३ अग्निमकोष्टकस्य फलं
 ॥ १।२९।१६ अन्तरं १।१३ अनेन कलाद्यं १९।३६ गुणितं ३।३३३ इदं पूर्वस्थापितफलमध्ये १।
 २८।३ सहितं जातं रेवमंदफलं १।२८।३६ गुलादिकेंद्रत्वाद्धं अनेन संस्कृतोजानः स्पष्टसूर्यः ॥ १।६।२६।० कलादयः स्यं गतिफलं
 १।२८। अग्निमांतरेण गतिकलात्सेकेन कलाद्यं १।३६ गुणितं ३।१२ षष्ठिमक्तं अग्निमांकस्य न्यूनत्वात् गतिफलमध्ये १।३८ रहितं
 जातं गतिफलं १।३७ मकरादिकेंद्रत्वात् न्ने अनेन मध्यभागतिः ५९।८ संस्कृता जाता स्पष्टगतिः ५७।३२ अथ चंद्रस्पष्टीकरणं
 ॥ चंद्रोच्चं चंद्रमध्ये शोधितं उच्चं १।६।२८ चंद्रः ७।०।२।१० जातं चंद्रस्य मंदकेंद्रं ८।१५।६।१२ उक्तवमंदफलं धनं ६।५३।५३
 अनेन संस्कृतोजानः स्पष्टचंद्रः ७।१।५।३३ गतिफलं १।६।५७ धनं अनेन संस्कृता मध्यगतिः ७।९०।३५ जाता स्पष्टा चंद्रस्य ग-
 तिः ८०।७।३२ ॥ अथ भौमादीनां स्पष्टीकरणं ॥ तत्र गुरुभौमशनिनां शीघ्रोच्चं मध्यमोरविः ॥ बुधशुक्रयोः पूर्वसाधिनमस्ति ॥ योगमध्यमे
 रविः सा एव बुधशुक्रौ ॥ ग्रहमध्ये हीनं शीघ्रोच्चं कार्पटीग्रहं भवति ॥ यद्भाधिकं द्वादशराशिस्यः शोध्यं पदं भान्यूनं यथा स्थितमेव ॥

तस्यांशाः कार्वाः अंशान्प्रमितकोष्ठकादधस्यशीघ्रफलं भागाद्यंस्याप्यं ॥ अग्रिमान्तरणकलाद्यगुण्यंपष्टिभक्तं फलं कलाद्यं ग्राह्यं ॥
 तत्फलपूर्वस्यापितफलमध्येरहितस्मदितकार्यं ॥ अग्रिमकोष्ठवशात् ॥ तदुंशाद्यंशीघ्रफलं भवति ॥ पेयादौ क्रयं ॥ तुलादौ धनं ॥ अस्या
 ईदृशमध्यगः संस्कृतः कार्वाः ॥ शीघ्रफलार्द्धसंस्कृतो भवति ॥ तदनुतरमेतन्मध्ये मन्त्रोच्चं शोध्यं मंदके म्भं भवति ॥ षड्भाधिकं द्वादशराशि
 भ्यः शोध्यंतस्यांशः कार्वाः तद्व्यपितकोष्ठकादधस्यंभशाद्यं मंदफलं ग्राह्यं ॥ अग्रिमांतरेण कलाद्यगुण्यं ॥ यष्टिभक्तं कलाद्यं ॥ तसूवस्या
 पितफलमध्येरहितस्मदितकार्यमग्रिमकोष्ठवशात् ॥ तन्मंदफलं भवति इदं यागवधनेर्णसंपूर्णमध्यग्रहे देयं समंदः स्पष्टो भवति ॥ इ-
 दं मंदफलपूर्वशीघ्रफलमध्ये धनं चेच्छनं ॥ क्रणचेष्टणं देयं ॥ द्वितीयशीघ्रफलसाधने शीघ्रकेंद्रं भवति ॥ अथवा शीघ्रोच्चं स्पष्ट
 मध्ये शोध्यं शीघ्रकेंद्रं भवति ॥ अस्मान्पूर्ववत् शीघ्रफलं कार्यं ॥ तन्मंदस्पष्टग्रहे देयं स्पष्टग्रहो भवति ॥ अथगतिसाधनं ॥ मंदफलसाध-
 ने यन्मंदाकारं तेन स्वीयागतिर्गुणयेत् ॥ फलं कलाद्यं तत्त्वगतौ पकरादिमन्दकेन्द्रेऽङ्गणं कार्वाद्यं धनं कार्यं ॥ सागंदस्पष्टगतिर्भवेत् ॥ अनेनो
 नाशीघ्रोच्चगतिः ॥ शीघ्रगतिर्भयनिमित्तमशीघ्रफलसाधनाच्छीघ्राकारं तेनान्तरेण शीघ्रगतिर्गुण्याषष्टया साज्याफलं अग्रिमकोष्ठ
 कवशांमंदस्पष्टगतौ धनं कार्यं सास्पष्टगतिर्भवेत् ॥ विपरीतशोधनेन वक्रागतिः ॥ ॥ उदाहरणं ॥ मीममध्ये ९।२९।२१।१३ एतस्य
 शीघ्रोच्चरविः १।१।५।७।२।४ शोधितः जातं शीघ्रकेंद्रं ॥ ८।२।१।२३।१९ षड्भाधिकं अतश्चक्रात् शोधितं ३।५।३।६।११ अस्यां
 द्याः ५।३।६।११ शीघ्रफलं धनं ३।२।२।३८ अस्यार्थनं १।७।१।१९ संस्कृतो मीमः ॥ १०।१।६।३।२।३२ एतन्मध्ये ये मंदोच्चं ४।१०
 शोधितं जातं मंदकेन्द्रं ६।६।३।२।३३ मंदफलं धनं १।२।१।३६ मध्यममीमं दुजं जानीमंदस्पष्टो मीमः ॥ १५।०।५०।४९ तन्मंदफलं
 प्रथमं शीघ्रकेंद्रं स्पधनं न जानं द्वितीयशीघ्रकेंद्रं ८।२।५।२।५ अस्मान्प्रावत् शीघ्रफलं धनं ३।३।५।८।१६ शीघ्रफलं संस्कृतो मंदान-

५८१७ एकेनांतिं ०११४३ कली ४ कृतगतगम्यांतापेयासुसाधिकत्वात् ॥ अनेनहीनारविमध्यगतिः ५७१२५ अथचंद्रस्पष्टीकरणं
 ॥ ऊर्ध्वकिंपच चत्वारिंशद्युताजाताचंद्रोच्चवश्रीतत्स्यलताइति संज्ञाकार्यातल्लुतोपरिचंद्रसौरभोपरिचंद्रसौरभस्यसानुपातघटिका
 द्विफलं ग्राह्यं ॥ तच्चंद्रकंदपुयोज्यं ॥ तदनुतरं पट्टगुणितं कार्यं ॥ स्पष्टचन्द्रो भवति ॥ सर्वत्रानुपाते पष्टिभाजकः ॥ उदाहरणं ॥ लता
 ४११६१७ देशांतरं ०१५० संस्कृतलता ४२१६१५४७ चन्द्रसौरभस्यं द्विचत्वारिंशत्कोष्ठकादधस्यं सानुपातघटिकादिफलं ०१४६१५
 १२८ चंद्रकंदः ३५१२१२१७ देशांतरं ३११२० संस्कृतं ३११०२६१४७ फलेन युक्तः ३५१२३११५ पट्टगुणितः स्पष्टचंद्रः ७१५५६११९
 अथगतिः ॥ द्विचत्वारिंशत्कोष्ठकादधः स्यं सानुपातघटिकादिचन्द्रगतेः फलं २११४१ ३५ पट्टगुणजाताः अक्षाः १३१२७ ३० यथागुणि-
 तास्पष्टचन्द्रगतिः कलाद्या ८०७३० ॥ अथभौमस्पष्टीकरणं ॥ भौमकंदमध्ये रविकंदः शोधयः ॥ यच्छेषंतत्स्यलतासंज्ञाकार्या ॥ ल-
 तायाघटीप्रमितकोष्ठकादधः स्यं भौमसौरभस्यं सानुपातघटिकाफलं ग्राह्यं ॥ तत्फलं भौमकंदपुयोज्यं ॥ तदुपकंदसंज्ञकं भवति ॥ उप-
 कंदोपरि उपकंदस्थं सानुपातघटिकादिफलं ग्राह्यं ॥ तत्फलं भौमकंदमध्ये योज्यं सुकंदो भवति ॥ लतामध्ये योज्यं सुलता भवति ॥ सुलता
 परिसुलता फलं सानुपातघटिकादिफलं ग्राह्यं ॥ तत्फलं सुकंदपुयोज्यं नदुनंतरं घटीस्थाने दृशाभीरहितं कार्यं ॥ तन्मकरंदसंज्ञकं भवति ॥ नदुनत-
 रं पट्टगुणितं भवति भौमः स्पष्टो भवति ॥ अनयरीत्यापुरुशान्योः स्पष्टीकरणं ॥ लुधशुकयोः साधितं कचतुष्टययोगघटिकादिकं द्रवल्लीसिबल
 ताज्ञाया ॥ रविकन्दस्य बुधशुकयोः कन्दौ ॥ अनयोः स्पष्टीकरणं ॥ रविकन्दः ५१६१३५४ भौमकन्दः ४१५३३६१२८ दिशांतरं ४१० संस्कृतः ४९
 १५३१३२८ एनन्मध्ये रविकन्दो धिताजालता ४४३१५८१ लतोपरिप्राप्तसौरभस्यं घटिकादिफलं ॥ ४११२१७ अग्रिगांते ८१२८ अनुपातफ-
 लं ०३३३३५ अनेन पूर्वफलं संस्कृतं ॥ ४११३१३३१२५ इदं भौमकन्दमध्ये युंजानोपकन्दः ३१५१५३३ एतदुपरिप्राप्तं उपकन्दफलं सानुपातं २१२१५९९

उपकंदफलं २।२८।१।४८ अनेनकंदोयुक्तोजातः सुकंदः २३।५०।७।२७ सुकता १८।०।३३।५३ सुवल्लीफलं ६।५।१६।६४ अनेनसुकं
दोयुक्तः २९।५।२६ दशहीनोजातोनकरदः १९।५।२५।१५ षड्गुणितो गद्यादिस्पष्टोयुक्तः ३२।९।३२।२८ उपकंदफलयांतरं ऋणं ०।३।२२
पदस्पष्टगतिः ३।६४ शीप्रैकद्रागिः ५।६।२६ सुवल्लीफलयांतरं ऋणं ०।२०।२९ स्पष्टगतिः ५।१० ॥ अथष्टगुस्तृष्टीकरणं शुक्रलता ४२।१९
३०।१९ देशांतरं ८।५० संस्कृता ४३।१९।२५।१९ वीजधनं ०।४७।७।६० रौत्कृतालता ४६।६।३।९ तौरतस्यफलं ६९।३९।३३।८ अनेन
शुक्रकोमवनि ५।४९।३४।४ सुकोजाक उपकन्दः ५।५।२६।१० उपकंदफलं ३।८।१।२।७ सुकंदः ७।५०।४८।१ सुलता ६६।१।६।७।३ सुवल्लीफलं
१।४।१३।२७।५१ अनेनसुकंदोयुक्तः ६४।४६।२८।० मकरदः ५।४।४६।२८।० षड्गुणः स्पष्टः शोभिः १०।२८।३८।४८ उपकंदफलयोरन्वर्थनं ०।१।६४
नन्दस्याहागतिः ५।७।७ सुवल्लीफलयोरन्वर्थं ऋणं ०।०।२० स्पष्टगतिः ६।१६।४ ॥ अथायनांशसाधनं ॥ इष्टशकः कुयमाब्धिहीनः कार्यः गढनन्तरस्वदश
मांदोनहीनः कार्यः ॥ षष्टशामाज्यः ॥ अयनांशाभिवन्ति ॥ उदाहरणं ॥ इष्टशकः १५।३५ अनेन ४२३ हीनः ११३ अयंदिष्टः अन्यदशमांशेन
३१।१२ रदितः १००।१।२२ पट्टिमन्नाजाताअयनांशाः १६।४।१।४२ ॥ अथदिनमानसाधनं ॥ स्पष्टः सूर्यः अयनांशयुक्तः कार्यः तस्यांशाः षड्भि-
र्मांड्याषट्कोष्ठकार्थः स्पष्टशकः फलं स्यात् ॥ वहिन्मानरूपं ॥ अप्रिमकोष्ठकान्तोरणशेषं युग्यं ॥ षड्भूक्तानिलब्धानिपलानि ॥ एतानिपूर्व्या
पिबदिग्भागफलस्थानेनप्रिमकोष्ठकवशात्सुहृत्वातिरहितानिवाकार्थिणि ॥ तदिनमानं प्रवेत् ॥ उदाहरणं ॥ सूर्यः ३।६।२६।० अयनांशयुक्तः १।२३।
७।४२ अंशाः ५३।७।४२ षट्टिमन्नाकाष्ठकं एतत्सुल्यकोष्ठकस्यदिनमानं ३२।४४ अप्रिमन्तरेण १८ शेषं ५।७।४२ गुणितं ९२।१८।३६ षड्भूक्तिं लब्धयपन्त्रानि
१५ भूतानि अप्रिमस्याधिकत्वात् पूर्वस्यापि तदिनमानपलमध्येयुत्तोनितं ज्ञानंदिनमानं ३३।९ ॥ अथप्रकारंतरणरेकेः प्रतिमांशित्रयतिराशिलयं-
शोपरिदिनमानसाधनं ॥ स्पष्टशकस्याप्य ॥ अनायनांशसंस्कारोनास्ति ॥ रेवेर्यावन्तोराशयस्तदपोयावन्तोभागाः तानि तत्सुल्यराश्यंश सूर्यः

दुःखः स्व्यंदिनमानं प्राप्नुय ॥ अग्निमानरेण गुणवंपृथया भाज्यं ॥ पलासफलं च पलस्यते अग्निमकोष्टकवशागरहितसहितं कार्यं तदिदं नानं स्यात् ॥ उदाहरणं ॥ सूर्यः १।६।२६।१० एतत्सुख्यसूर्यादुधस्यंदिनमानं ॥ ३।३।५ अग्निमानरेण ३ दोषं २६।१० गुणितं ७८ षष्ठया भक्तं फलं १ अनेन संस्कृतं जातं स्यंदिनमानं ३३।६ अथ चंद्रदर्शनं ॥ यस्मिन्नासे शुक्लप्रतिपदि चंद्रदर्शनं भवतीत्येवमेतस्मिन् भासि नहि-
ने न्यूनीयद्राशायास्मितद्राशिस्थः सूर्यासिर्यकपंक्तौ यस्मिन् कोष्टके भवति साकोष्टकोऽत्राह्यः ॥ तदुत्तरं यस्मिन् राशौ राहु रस्मितद्रा-
शिस्थो राहुः ऊर्ध्वपंक्तौ यस्मिन् कोष्टके भवति तत्कोष्टकादधस्तात्सूर्यकोष्टकान्निगुरीघटीयाद्या ॥ तदुत्तरं अमावास्यायाः विद्य-
मानघटिकास्ताः षष्ठिकामध्ये शोभ्याः तदुत्तरं अच्छेपं भवति तदिदं जंदिनमानं तन्मध्ये योज्यं ॥ एवं कृते याद्यटिका भवति ताः पूर्वस्था-
पिनघटिभ्यश्चेदधिकान्नादाप्रतिपादं चंद्रोद्दृश्यः ॥ न्यूने अदृश्यः ॥ किं नु द्वितीयायां दृश्यः ॥ उदाहरणं ॥ सूर्यः १।२० राहुः १०।२ अत्र-
राकेः सिद्धिं कुं मे राहुः ॥ अनयोः प्राप्तघटी ८१ अमावास्यायाः घटिकाः ३।१० षष्ठिमध्ये शोभिताः ५८।७० शेषं दिनमानेन युक्तं ॥ ३१
।११ जालाः ८९।१६ गुणा आम्बः अधिका अतो व्र प्रतिपद्येव चंद्रदर्शनं ॥ अयमौगादीनां वक्रमार्गो दयात्स साधनं ॥ अंतिमशीघ्रफल-
साधने च च्छीघ्रकेंद्रं तस्य चक्रशुद्धस्ताकाः कार्याः प्रोक्तोऽज्ञानं इशाज्ञानं च स्म्येन सिद्धेन विदेनेव कालादिकं स्यात् ॥ न्यूनाधिके यदि व-
ज्ञानयनं प्रोक्तेऽज्ञानानंतरकन्याः कार्याः शीघ्रकेंद्रात्स्यामाज्याः ॥ लब्धं दिनघटीपलाचं त्रयाश्रयं प्रोक्तोऽज्ञानं इष्टकेंद्रं प्राग्ना अधिका-
न्नादाकृत्वेन अथ अधिस्यं चारादिकं रदितं कार्यं ॥ न्यूनेन सहितं कार्यं ॥ अस्लोदया विनिदिवाकरप-
द्यं ॥ अयमौगादीनां चरणगणिसाधनं ॥ सप्तदिनि दिवाकरपद्यं विशालशुक्ल ५ इनावधः स्यो मीमः ॥ ३।२६।११।३९ आ-
श्रयात्तुर्थचरणे मीमः ३।२७।१० अनवरं नरं कलाः ३८।११ अवधिस्य मीम गत्या १०।२३ भक्ताः फलं दिन्यादिकं १।५७।११ इ-

तानयनं ॥ आसत्यांगुलप्रमितकोष्ठकादधःस्थस्थितिः स्याप्या अग्निमानरेणव्यंगुलानि गुणयानिपष्टिभक्तः लब्धपलैः सहिताः कार्यः
 घटिकादिस्थितिः स्यात् ॥ उदाहरणं ॥ आसः ७।३१ स्थितिः ३।३५ अनुपातफलेन ॥ ७ ॥ सहिताजाता घटिकादिस्थितिः ॥
 ३।४२ अन्यद्वदशिशिष्टकरणोक्तरीत्यासाध्यम् ॥ इति चंद्रग्रहणं ॥ अथ सूर्यग्रहणं ॥ शकः १५ ३२ मार्गशीर्षक्या ३० बुधे ध-
 टि १।५६ सूर्यः ८।५२।६।२८ लग्नं १।२।५।३४ त्रिभोगं अमावास्यायत्तं क्रान्ते भवति तत्संक्रान्ते निराशयधस्थ सूर्यदिवं स्याप्यं ॥
 अग्निमानरेण सूर्यस्य भागाधं गुण्यत्रिंशद्भक्तं अंगुलात्मकं फले अग्निमकोष्ठकवशाद्धी नान्विंकार्यं ॥ अंगुलाद्यं सूर्यदिवं भव-
 ति ॥ उदाहरणं ॥ यनुराशौ सूर्यदिवं ११।६ आयतव्यंगुलैः संस्कृतं ज्ञानं रविदिवं १२६ अथलंबनं ॥ त्रिभोगलभार्कनंशः ॥ तेषां रा-
 शीत्रयात्याप्तयानिताथाकार्यः ॥ तदुत्तरं षड्भिर्भाज्याः लब्धप्रतिपाद्यदशः स्य घटिकादिलंबनंशः ॥ अग्निमानरेण शेषं गुण्यं षड्भिर्भा-
 जं लब्धपलैः सहितं घटिकादिलंबनं स्यात् ॥ सूर्याग्निमोलप्रेधिके सविधनं ॥ न्युनेन ऋणज्ञेयं ॥ उदाहरणं ॥ त्रिभोगलभार्कनंशः ॥
 ३।२०।६६ षड्भिर्लब्धं शून्यं ॥ शून्यादधः स्य घटिकादिलंबनं ०।१० अग्निमानरेण ३४।२५ शेषं ३।२०।६६ गुणितं १।२६२।३ षड्भिर्भक्तं लब्धं
 पलादिकैः १२।५८ सहितं ज्ञातं घटिकादिलंबनं ०।१४ अन्यद्वदशिशिष्टपूर्ववत् ॥ एतत्पंचदशकोष्ठकस्थलंबनस्याकोपरिग्रहणं
 स्थूलं ॥ क्रान्तिसाधनमाह ॥ सायनग्रहस्य भुजांशः कार्यः ॥ षड्भिर्भक्त्याः लब्धप्रमितकोष्ठकस्या घटिकाद्याक्रान्तिः स्याप्या ॥
 लंबनवदुपातः कार्यः ॥ तदुत्तरं षड्गुणितः कार्यः भागादिक्रान्तिः स्यात् ॥ उदाहरणं ॥ सूर्यः ८।५।२६।२० अयनंशः ३६।३९
 १।५६ सायनः सूर्यः ८।३२।६।१६ अस्य भुजांशः ८२।६।१६ यद् भक्तः लब्धं ३३ घटिकादिक्रान्तिः ३।५४।३६ पलात्मकेनानुपातेन
 ३।६६ सहिता ३।५७।२० षड्गुणितं ज्ञाता भागाद्याक्रान्तिः २३।६६ ग्रन्थकर्त्तृणो पंचदशकोष्ठकस्थलंबनस्यांकाः अन्ये पंचदश

कोष्ठेषु विपरिवाः स्यापिताः ॥ एवं विंशत्योऽष्टौ भ्रान्त्यंका जाताः ॥ अस्योपरिकान्ति साधनं ॥ सायनग्रहः पद्माधिकश्चैकत्रैकद्विदशोऽध्वान-
 स्यादाः ऊर्ध्वः पद्मिभिर्भ्रान्त्याः लब्धकोष्ठकस्याद्यटिकादिकान्तिः ॥ पूर्ववत्सप्तपतात्रगाह्याः अत्रानुपातफलं अग्रिमकोष्ठवशात्ताना-
 त्त्रिनङ्कुर्य ॥ इयं कान्तिः पूर्वगमहन्तुत्या ॥ उदाहरणं ॥ सायनसूर्यः ६१२२१६१६१६ अग्रा १२२२ युता ३७५३१३३ अंशाः २७५३१६६५ इत्य-
 काः फलं ३६६ कान्तिः ३१५२३६ अनुपातफलेन ३१६ रहिना पद्मिणित्वात् सैव कान्तिः २३१६४० अथ सुसप्तकान्ति साधनं ॥ सायनग्रहस्य सु-
 जाश्रमिन्नेष्टकस्यासागाद्याकान्तिः स्याथा ॥ अग्निमांतरेण कलावंगुण्यं पृथया भागेन कलात्सेकेन फलेन सहितं कार्यं भागाद्याकान्तिः
 स्यात् २३१६५७८ अथ शरसाधनं ॥ सयातश्चन्द्रस्य ॥ अथवा विराहुश्चन्द्रस्य सुजाश्रमिन्नेष्टकस्यः कलादिः शरीराह्यः अग्निमांतरे
 पशोपरुण्यं पृथया साज्यं विकलारमेकेन फलेन सहितं कार्यं कलादिवापः स्यात् ॥ त्रिभिर्मिज्जिगुलादिः स्यात् ॥ उदाहरणं ॥ विराहुश्चन्द्रस्य सु-
 जाश्राः ७१६३१६ शरः ३२१५३ अनुपातफलेन ३१२६ सहितो जातः कलादिः शरः ३६१६ त्रिभिर्मिज्जिगुलादिः शरः १२१५ अथोच्च-
 त्रशास्त्रहिनं रहितं कार्यम् ॥ छाया भवति ॥ अथान्विन्यादीनां दशाणां उदयनद्यास्तरुभ्रान्तं ॥ अन्विन्दुयेमेपलं न राश्यादि ० १ १
 २६१५ रवेर्मध्यस्थितकर्कशं न राश्यादि ॥ ३ १ २ १ ३६ अल्पमेतुल्यं राश्यादि ६ १ २ १ ५८ एवं राश्यादि पुत्राय ॥ इति विप्रवनाय
 विरचिनं मकरन्दस्योदाहरणं ॥ अथ रासंस्ताराद्यानयनगाह ॥ नरादिसंबत्सरानयनगाह ॥ शक्रार्सेदुः ५१६ विद्युक् शक्रोत्तमगा ७
 गणः ३०० आद्यं लब्धमिनाब्दे देहगाढ्यं ३६ साब्दसूत्रैर्दुक्तः ॥ दिग्भागा सकलायुनं प्रभवतोब्दः यद्विद्योयास्तु-
 ताः शेषं शारविनिर्हानादिनपुरं भेषाकृतः प्राग्भवेत् ॥ १ ॥ उदाहरणं ॥ शक्रः २५१५६ अनेन २५१६ रहितः जानागताब्दाः ६२

सप्तमिगुणिताः २७५ इत्यांवांगो ६०० चतुः फलराश्यादि ०।०।१११।१२३।० राशिस्थानेगताब्द १२ वेददहनान्यांयुतः ७६। ११।
 १२।० गताब्दसुगसूपदुगः १५८ दिग्गागा १० सकला १।१६८ युतं ७६।११४। ५७।१६८ ऊर्ध्वकिः पटघातटः शेषांकः १६ गतवत्सा-
 नेडोयः वर्तमानः सुभानुसंवत्सराशेषं ११।५७।१६८ द्वादशमिगुणिताञ्जानंदिनादिकं १७६। ३३। ३६ दिनस्थानेविंशद्भक्तं
 ज्ञानमासादिकं ५।२६।३३। ३६ एमिमासादिकैर्वर्तमानवर्षस्यमेपसंक्रान्ति सकाशात्पूर्वप्रवृत्तः सुभानुवत्सरः इदंद्वादश-
 मध्ये शोधितेशेषं ६।०।२६।२४ एववर्तमानतुलाडाकः ०।२६।२४ आवत्सुभानुवत्सरः ॥ तदनन्तरं तारणारब्धः ॥ एवं च पर्याग-
 ध्येदयोः फललेख्यं ॥ दक्षिणात्याः नर्मदायाः दक्षिणेत्तगे मनुजमानेन संवत्सर प्रवृत्तिमाहः ॥ उक्त्वा ॥ नर्मदोत्तरभा-
 गेत्यादुरुमानवत्सरः ॥ नर्मदायाम्यत्तगे तु मनुमानाद्भुः स्मृतः ॥ तदानयनं ॥ शालिवाहनशाकौकसंयुतः यष्टि हृत् प्रभव-
 पशुवल्मगनुमानेन ॥ अयगुरुद्वयानुरुचर्पडानमाह स्याद्बुज्जादिपुमासेपुवन्दिमादिद्वयंहयं ॥ उपात्यपंचभातेपुनत्तत्रा-
 गात्रयत्रयं ॥ अम्बिवाचुदितो जीवन्त्वस्वस्वराश्वत्सरः ॥ तद्यथा ॥ यस्मिन्समयेगुरोरुदयः तस्मिन्समयेयस्मिन् गक्षयेगुरु
 निघ्नति नचाक्षयस्ययोमासः सगुरुचर्पसंज्ञकोज्ञेयः ॥ कृत्तिकागेहिणीस्थितेगुरुः सूर्यमात्रिच्युदयं त्रानस्तदाकार्त्तिक
 सडाकं गुरुचर्पेडोयं ॥ मृगाश्रयोमार्गशीर्षे ॥ पुनर्वसुपुष्ययोः पीषं ॥ श्लेषमघयोमार्गं ॥ पूर्वोत्तराभाहस्तेपुफालुनः ॥ चित्रा
 स्वात्योत्रेयं ॥ विद्यारवानुराधयोर्वशाखं ॥ ज्येष्ठाभूलज्यैष्ठसंज्ञं ॥ पूर्वोत्तरापाद्योरापादं ॥ हरिवासरयोः श्रावणं ॥
 रातगारकापूर्वाभाद्रपदोत्तराभाद्रपदत्सुमाद्रं ॥ अत्यद्वारवमानामाश्विनसं ॥ तत्रपंचमः फालुनः अंत्य आश्विनः उपात्यो-
 भाद्रपदत्सुपुत्राशेकं नदत्रययोगो ज्ञानव्यः ॥ सूर्यसिद्धांगवचगादत्समयनस्तत्रापि गुरुचर्पेडयमिति ॥ अत्रास्तमयोदयन-

क्षानमेकमेव वाहुल्येन प्रवर्तते । तथापि कदाचिद्विस्मृतिद्वयस्यास्मादिति उभयनक्षत्रोपादानाद्भुवयुतानि मिश्रीभावेन वक्तव्यानि ॥
 गुरुद्वयदिनभारस्योपक्रमइत्यर्हणः ॥ प्रशस्तनि सहर्षणसहितो युगपद्गुरुः ॥ तस्मात्कालाद्दुःखान्यात्पूर्वव्याब्धः प्रवर्तते ॥ ऋक्षप्र
 वृद्धित्वेन ॥ कार्तिकादयो गुरुद्वयद्व्याउदितिविद्वसात् ॥ प्रभवत्तदयस्तु गद्यमपुरुसाक्षी भोगादिति विक्रमः ॥ बहुसंमतत्वात् ॥ गुरुद्वय
 दुःखेत्त्वं विचारणात्कर्मव्येत्यर्थः ॥ गुर्वब्दफलं गुरुद्वयद्विभुगुरुद्वयपयतज्ञेयं ॥ यस्मिन्वर्षे गुरुद्वये पुनर्वसु नक्षत्रे गुरुस्मिष्ठति इति कारणान् ॥ इ
 द्योपसङ्गक गुरुपतस्य फललेख्यं ॥ अथ राजादिनिर्णयः ॥ चैत्रादिमेपादि गुरुलीरनीलि मृगाख्य माद्राघनुगदिवारः ॥ राजा च मूलस्य रसा
 धिपात्रस्युर्नरसे शंभुधिधान्याः ॥ १ ॥ प्रतिपदियदि चैत्रे शुक्लपक्षे भवतां कयमपियदि चोदौ तदा मूलपतः कः ॥ प्रथमदिवसवारः कीर्ति
 तो गगुल्यगणावगिसति डिमेराज्यभागज्येष्टएव ॥ २ ॥ डिं भोनालः ॥ पौतः पाको र्मको डिं भइत्यभिधानात् ॥ कां वो जादिदेशेपु विशेष उक्तः ॥
 कां वो जस्यानुरक्तिमानसिंधुदेशेपु विलेख्यपिद्वरेपु ॥ किंस्तु मध्यमथा ऋगतोब्दफः स्यादुच्येपु सुखोदय गोदिनेशः ॥ अन्यच्च ॥ प्रतिपदशसंधिअम
 ध्यान्हासूवेतोयदि ॥ तदा तादिन पौराजापतयेत्सरो भवेत् ॥ अत्रकेचिच्चंद्रवर्षस्य प्रतिपदादि दक्षिणे वर्षे प्रवेशात्तत्रत्य एव वारो वर्षे शइत्याहुः
 पंतिते च ॥ आगुनोते कुरु राजेनि ॥ तद्वत्तद्गुरे देशे प्राचुर्येणवर्तते ॥ दक्षिणात्या ओदधिक प्रतिपदवार मेव राजानमाहुः ॥ कश्यपः ॥ चैत्रशु
 कलाद्यदि वेसो किंस्तु भ्रुववकेयवा ॥ अकोदयोतु योवारः सोब्दफः परिकीर्तितः ॥ चैत्रशुक्ल प्रतिपदि वसे योवारः सराजा ॥ मेगसंक्रांतिदि व
 से योवारः समंती ॥ कर्कसंक्रांतिदिवसे योवारः सप्तस्थाधिपः ॥ तुलासंक्रांतिदिवसे योवारः सप्तसाधिपः ॥ मृगसंक्रांतिदिवसे यो वारो नीरसाधिप
 ॥ आर्द्राश्रवशदिवसे योवारः समेवाधिपः ॥ धनुःसंक्रांतिदिवसे योवारः सपश्चिमघान्याधिपः ॥ एतेषां फलानि क्रमनोलेख्यानि ॥ तदनंतरा य
 स्यांति योयस्यिन्योरेयसि भक्षेत्रेयसिन्योरे आर्द्राश्रवशसत्कलानिलेख्यानि ॥ दिशरत्रौ वा प्रवेशस्तत्कललेख्यं ॥ अथ नवमेधानयनं ॥ गताब्दान

वाभिस्तदशेषं हारगहि शोधयेत् ॥ तत्र आर्वावर्नमं नदीण पुकर कीलकः नीलश्रवणकृणुवायुतमोभिघाः स्यूतानव ॥ अत्र गताब्दानयनं ॥ युगमचं हार
 चंद्रपिर्हीनाशालियाह नवाकानपुलाः ममाः ॥ उदाहरणं ॥ शकः १५५६ अनेन १५५२ रहिताजावागव्याः ४४ नवभिस्ताशेषोपंत हारशतशोधिनं
 आर्वावर्नमं जाकोपे घास्तफलं चैरव्यं के विसुमे पचलुष्टयमाहुस्तदानयनचत्रिभिर्गताब्दाः सहिवाश्रुभिः शेषं सवे दं नुयतिः क्रमेण आर्वावर्नसंयनक
 पुत्रश्रद्धेण आगुर्थीयुनिभिः प्रदिष्टः ॥ अत्रापि पूर्ववद्गताब्दानयनं ॥ आर्वेच्छिवदृष्टिः स्यात्संपर्ते जलपूरिता ॥ पुष्करे मंददृष्टिः स्यात्
 द्रोणोवर्षनिसर्नदा ॥ अथ द्वादशनागानयनं ॥ गताब्दादियुताः सूर्यगन्तास्तावशेषिताः ॥ सवुद्धेगंदसारीचकोटकपृथुश्रवाः ॥ वा
 सुकिस्तदाकश्चैगंकवलान्वतरापुरौ ॥ हेममाली नरेभ्रश्चव्यदंशेयस्तथा ॥ अत्रापि पूर्ववद्गताब्दाशेषाः ॥ उदाहरणं ॥ गताब्दाः ४४
 दियुताः ४६ द्वादशभिस्ताः शेष १० नोदसंज्ञकोनागस्तफलं ॥ केचिनुनागाष्टकमाहुस्तदानयनं ॥ शकोरसाद्रिसंयुक्तो वसुभि
 भागशोधकः ॥ अनन्तादिक्रमेणैव अष्टौनागाः प्रकीर्तिताः ॥ अग्नोवासुकिः पद्मो महापद्मः सुतक्षकः ॥ कुलीरः कर्कटः शङ्खः
 श्यौनागाः प्रकीर्तिताः ॥ अथ सप्तवागानयनं ॥ शकः शशांकसंयुक्तो मुनिमिसिर्गाहारिकः ॥ आवाहादिक्रमेणैव सप्तयाताः प्रकी
 र्तिताः ॥ आवहः प्रवहश्चैव संवहो विवहस्तथा ॥ उदहोति यहश्चैव सप्तयाताः प्रकीर्तिताः ॥ अथ वर्षादिनामानयनं ॥ महादेवः
 ॥ शकः स्थिगुण्यो नाभाजिनश्चोपदिनिशरसंयुतच ॥ लब्धं च शाकश्च पुनः प्रकल्प्य पूर्वोक्तवत्सुः खलु विम्बकारव्याः ॥
 वर्षाचान्यं नृणशीतेजोवायुश्रद्धिज्ञापयिग्रहौ च ॥ एवं गवाग्निहितानि ॥ उदाहरणं ॥ शकः १५५६ त्रिगुणः ४६ ६८ सप्त
 भक्तः लब्धं ६६ शेषं ६ द्विगुणं १२ शर ५ संयुतः १० एते जानाविम्बकारव्यावर्षा ७ लब्धं ६६ त्रिभिर्गुणितं ॥ १९९८ सप्त
 भक्तं २८५ शेषं ३ द्विभिर्गं ६ शर ५ युगं जानथान्य एवलब्धोपरि सर्वत्रज्ञेयं ॥ नृणं ७ शीलं ९ तेजः ९ वापुः ११ दृष्टि १७ क्षयः

९ विग्रहः ११ ॥ शाकञ्चवेदगुणितसप्तसिर्मागमाहरेत् ॥ शेषं द्विद्वान्त्रिभिर्मुक्तं प्रोक्तं विश्वारव्यसंज्ञकं ॥ सुधातृपाताथानिन्द्रा
 चालस्यंचोद्यमस्तथा ॥ शान्तिः क्रोधस्तथा दंभोलोभोभैयुनमेवच ॥ ततस्तुरसगिप्यतिः फलनिप्यत्तिरेवच ॥ उत्साहः सर्बलोकानां
 ज्ञातव्यं निश्चितं बुधैः ॥ त्रयोदशोदाहरण ॥ शकः १५५६ चतुर्गुणिताः ॥ ६२२४ सप्तमक्तः लब्धं ८९ शेषं १ द्विद्वान्त्रिभिर्युतं ५
 जातास्तुथा ॥ पुनर्लब्धं ८९९ चतुर्गुणं ३५५६ सप्तमं भक्तं लब्धं ५०८ शेषं ० त्रियुतं तृया ३ एवं लब्धोपरि सर्बत्रज्ञेयं निद्रा ७ आ-
 लम्ब्य १३ उद्यमः ७ शान्तिः १३ क्रोधः ७ दुःखः ५ लोभः १३ भैयुनं १५ रसोत्पत्तिः १५ फलानि ५ उत्साहः ११ शकाब्दं वसुभिर्निद्रं
 नदभिर्मागमाहरेत् ॥ शेषं तु द्विगुणीकृत्यरूपमत्रापियोजयेत् ॥ उग्रपापंचपुण्यंच व्याधिव्याधिविनाशनं ॥ आचारश्चाव्ययनाचा-
 रोमरणं जनिरेवच ॥ देशस्योपद्रवस्वास्थ्यं चौराकुलभयं तथा ॥ अथैषां पञ्चदशानामुदाहरणं ॥ शकः १५५६ अस्य गुणः ९२४४८
 नवभिर्षक्तः लब्ध १३८३ शेषं २ द्विनिद्रं २ ल्ब्यं १ योज्यं ३ जानं उग्रं ३ एवं लब्धोपरि सर्बत्रज्ञेयम् ॥ उग्रपापइत्यादिना अग्निनाशप-
 यनं पंचदशज्ञेयाः ॥ शकः पञ्चत्रिः सप्तभिर्गोभिरीशैश्चतुर्धहः सप्तमक्तावशिष्टः ॥ द्विनिद्रं त्रिभिर्षुक्तमुद्भिर्ज्जराश्रं दजसेदुजानां
 द्विविंशोपकाः स्युः ॥ उदाहरणं ॥ शकः १५५६ चतुर्धस्याप्यः १५५६ क्रमेण गुणकैर्गुणितः ७७०० १२०८९२ ॥ ११६००४ ॥ १७११६ सर्वत्र
 सप्तमक्ते शेषाणि ३०४ १२ द्विगुणितानि ६०१८ २ त्रिभिर्षुक्तानि जातानि शोपकाः ॥ १३११५ उद्भिर्ज्जाः १ जरायुजाः ३ श्रं दजाः ११
 स्वेदजाः ५ एतत्स्वरूपं अमरसिंहोक्तं ॥ उद्भिर्ज्जाः सारुगुल्माद्यापक्षिसर्पादुयोदजाः ॥ स्वेदजाः कृमिदंशाद्या नृगयाद्याजरायु-
 जाः ॥ अथ रोहिणीचक्रं ॥ येषां कृदिनामाद्युदाहयमब्धौ द्रुयंतते ॥ एकं गिरीद्वयं संधौ चतुर्दिसु तथा न्यसेत् ॥ साभिजिच्चक्रमेषौ फलं
 यत्रगुरोहिणी ॥ अतिशुष्टिः समुद्रे स्यात्तटे चट्टे रथर्षणं ॥ गिरीसंधोरखंडं चट्टिरित्याहः पूर्वस्वरुपः ॥ अथाब्दपानयनं ॥ भूगुं दति

इति मकरन्द सारिणी उदाहरण सहस्रमासा